

Наближені методи обчислення невизначеного інтеграла.

План

1. Теоретичні відомості.
2. Завдання для самостійного виконання.
3. Вказівки до виконання завдання.
4. Зразок оформлення ІДЗ.

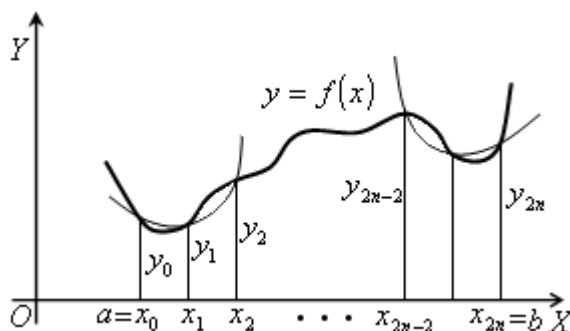
Теоретичні відомості

формула параболічних трапецій (формула Сімпсона)

Серед формул наближеного обчислення інтегралів найвдалішою формулою буде та, яка отримується, якщо через трійки сусідніх точок на графіку функції, що виникають в результаті розбиття відрізка $[a; b]$, проводити параболу з вертикальною віссю, обчислюючи відповідні коефіцієнти a_i, b_i, c_i в рівняннях парабол $y = a_i x^2 + b_i x + c_i$.

Відповідна формула носить назву формули **параболічних трапецій** або **Сімпсона**. Цінність її не тільки в точності, але і в зручності оцінки похибки наближеного обчислення.

Якщо замінити графік функції $y = f(x)$ на кожному відрізку $[x_{i-1}; x_i]$, які отримані після розбиття відрізка інтегрування $[a; b]$ на рівних частин $2n$ не відрізками прямих, як в методах прямокутників та трапецій, а дугами парабол, то отримаємо більш точну формулу наближеного обчислення визначеного інтегралу $\int_a^b f(x) dx$. Крок розбиття в цьому випадку обчислюється за формулою $h = \frac{b-a}{2n}$. В точках розбиття знаходимо значення підінтегральної функції y_i (де $i = 0, 1, \dots, 2n$).

Замінюючи кожен пар сусідніх елементарних криволінійних трапецій з основами h однією елементарною параболічною трапецією з основою $2h$. Тоді, наприклад, на частинному відрізку $[x_0; x_2]$ парабола проходить через три точки $[x_0; y_0]$, $[x_1; y_1]$, $[x_2; y_2]$ і так далі.

Розрахункова **формула парабол** (або **Сімпсона**) для цього метода має вид:

$$\int_a^b f(x) dx \approx \frac{h}{3} y_0 + y_{2n} + 2 \sum_{i=1}^n y_{2i} + 4 \sum_{i=1}^n y_{2i-1}$$

2. Завдання для самостійного виконання

Індивідуальне домашнє завдання (номер варіанта відповідає номеру у журналі)

Тема 17

Знайти наближене значення інтеграла за допомогою формули Сімпсона ($2n = 4$). Обчислити похибку наближення.

1.	$\int_1^6 \sqrt{2x-3} dx$	6.	$\int_1^2 x(1-x^2)^4 dx$	11.	$\int_0^5 (2x-1)^5 dx$
2.	$\int_0^5 \frac{x}{1+x^2} dx$	7.	$\int_1^2 (2x-4)^7 dx$	12.	$\int_0^1 \frac{x}{\sqrt{1+2x^2}} dx$
3.	$\int_0^3 \sqrt{5x+1} dx$	8.	$\int_1^6 \frac{1}{\sqrt{1+x}} dx$	13.	$\int_0^1 x\sqrt{1+x^2} dx$
4.	$\int_1^5 \frac{x^2}{1-x^3} dx$	9.	$\int_0^5 \frac{x}{1-3x^2} dx$	14.	$\int_1^4 \sqrt{8+x} dx$
5.	$\int_1^3 \frac{x}{(1+x^2)^3} dx$	10.	$\int_0^2 \frac{x}{(1+2x^2)^3} dx$	15.	$\int_1^7 \frac{x}{1-2x^2} dx$

3. Вказівки до виконання завдання

1. Опрацювати теоретичний матеріал теми.
2. Виконати індивідуальне домашнє завдання в зошиті для самостійних робіт.

4. Зразок оформлення індивідуального домашнього завдання

Завдання. Знайти наближене значення інтеграла $\int_1^2 x^2(4-2x^3) dx$, за допомогою формули Сімпсона ($2n = 4$).

Розв'язання:

Обчислимо інтеграл за формулою Сімпсона: $h = \frac{2-1}{4} = 0,25$. Складаємо обчислювальну таблицю:

i	0	1	2	3	4
x_i	1	1,25	1,5	1,75	2
y_i	2	0,1465	-6,1875	-20,5762	-48

$$I = \int_1^2 x^2(4-2x^3) dx \approx \frac{0,25}{3} (2 - 48 + 4(0,1465 - 20,5762) + 2(-6,1875)) \approx -11,67.$$